

kjer se pripravljala za nje kosilo, večerja; še varne strehe nimajo te sirote.

Take stvarice božje so ptiči. Žival v gozdu se v tem mrzlem času lažje bojuje za svoj obstanek, živoč se o vejicah in popkih na drevesih in o krmi, katero ji je nastavil gozdni oskrbnik. A kdo pa nastavlja ptičem potrebno hrano? Po letu sicer ljubi krilate pevce vsak, po letu sluša vsak z veseljem zveneče njih glasove, a po zimi jih pozabi vsakdo. Koliko teh ubogih krilatcev, koliko senic, zeb, kosov, čičkov i. dr. je že ugonobila trda zima in neznošen glad! In ravno te male senice so največje dobrotnice človeške; kajti one ugonobijo drevesom škodljivih gosenic in žuželk toliko mero, kakor redko katera druga žival. Kdo je še ni videl, gibčne senice, kako veselo skaklja od veje do veje, marljivo vsak list ogledujoč, če bi morebiti v kakem kotu ne tičal kak keber? Celo po zimi ta mala stvarca ne pozabi, da jo je Bog napravil dobrotnico človeško; celo v tem mrzlem času preiskava skrbno drevesa, stikajoč pod razpokano skorjo za kakim škodljivim mrčesom. Kako bi pač naši sadni vrtovi uspevali, da ni Bog ptičev vstvaril? Človek si kar misliti ne more, v koliki meri nam ptiči s tem koristijo. A človek jim vse to slabo poplača. Ptič je sicer človeku, a človek ni ptiču dobrotnik. (Konec prih.)

Nova korist krompirja.

Kar povemo dnes našim bralcem, tega še gotovo ne znajo in težko jim bude verovati, da je resnica, kar jim povemo. In vendar je popolna in to še prav vesela za tiste gospodarje, ki pridelujejo več krompirja, kakor ga jim je treba doma. Za več reči če se krompir rabi, večja mu je lahko cena ali vsaj lažje spravi se v denar. To je jasno.

Ako pa se krompir olupi in se dene potem njegova meča v neko kislino, ki je še sedaj tajna ter se na to krompir do dobra stisne, postane tako trd, da ga človek težko loči od kamena. Vsled tega se dela iz njega lahko vse, kar se napravljata iz roga, iz slonove ali tudi drugih kosti. Najbolj pa kaže tak krompir, kakor se piše v „E. G.“, za gumbce. Gumbi iz krompirja se dajo težko ločiti od taci, ki so iz kosti, kajti barva se jim lahko da, katero koli človek hoče, tedaj slonokoščena ali sploh koščena. Ker je krompir veliko cenejši, kakor so one kosti, izračuni se lahko, da se vzame krompir poslej najbrž večkrat, kakor doslej, v to porabo. Vsled tega pa bo še tudi več povpraševanja po njem. Se ve, da mu kar h kratu še ne bo vsled te porabe cena višja.

Sejmovi. Dne 4. decembra na Polji in pri sv. Barbari v Halozah. Dne 7. decembra na Dobrni, v Lučanah, v Sevnici, v Omureku in

Vuzenici. Dne 9. decembra v Šentilji v slov. gor., v Dobovi in v Bučah.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Zborovanje.) Poslednjo nedeljo popoldne se je obhajal letni zbor naše „cerkvene družbe“. Iz poročila smo pozvedeli, da znaša društveno premoženje do zdaj tisuč sto in štirideset goldinarjev 85 kr. Toda za l. 1891 društveniki še niso odrahtali svojih letnih doneskov. Spregovorila se je še marsikatera beseda v poduk in nasvet, kako naj postopamo, da se prej ko prej nabere toliko denarja, kolikor ga potrebujemo, da se dostojno prenovi naša farna cerkva. Pri tej priliki se je izrekla prav posebna zahvala dobrotnikom iz ptujih far, ki v primeri z nekaterimi domačini prav mnogo darujejo v naš blagi namen. Bog njim povrni! Ko je prenehalo zborovanje cerkvene družbe, se je pa obhajal izvanredni občni zbor našega mladega „bralnega društva“. Pevski zbor zapoje: domovina. Na to sledi nagovor, v katerem se je zbranim udom in gostom razlagalo, kako važno je za vsacega človeka dandanes, da se vedno izobražuje in podučuje, bodisi v kmetijskih ali narodnih in političnih zadevah. In razni časopisi in knjige, ki so v naši bralni sobani pripravljene, so tak pripomoček k nadaljnemu poduku.... Zapela se je potem: tiha luna. Nato pa je društvenik Z. razlagal navzočim posestnikom vinogradov vsled svoje lastne skušnje, kako si lahko pomnožijo vino. Govornik si je pripravil to jesen nekaj nad dva polovnjaka izvrstnega vina iz tropin, kakor to delajo po znanem vinorejcu Petiotu vinogradniki po Francoskem, Španskem in drugih deželah. Ker pa človek le to rad verjame, kar sam vidi ali z roko prime, zato se je navzočim podal liter tega petiotizovanega vina. Vsi so okusno kapljico hvalili ter so obljubili, prihodnjo jesen si na razložen način pomnožiti svoj vinski pridelek. Ker je marljivim čitateljem „Slov. Gospodarja“ ravnanje po Petiotu gotovo znano, ga ne bom tukaj obširneje razlagal. Naj storijo, kar je gosp. dr. J. Vošnjak že leta 1873 priporočal v „Umnem kletarstvu“, katero je izdala slavna družba sv. Mohora. Slednjič je zapel pevski zbor: Lipa dišeča... in zborovanje bilo je končano.

Iz Ribnice na Pohorji. (Župan) g. A. Rietschnigg — Rečnik — piše nam: V Vašem cenjenem listu dne 19. pr. m. št. 47 se nahaja z Ribnice mene zadevajoč dopis. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosim, da se taisti sledeče popravi: 1. Ker je tukajšnji občinski odbor v svoji seji dne 5. oktobra t. l. gospodu doktorju Petru Migliču občinsko nagrado soglasno privolil, je tedaj neresnično, da bi bil jaz in eden ud imenovanega odbora proti temu

privoljenju glasoval. 2. Neresnično je, da bi bil odlagal, gospodu doktorju dekret izročiti. Občina se prejela ni dotičnega dekreta, ker ga je deželni odbor naravnostno doposlal nameščenemu g. zdravniku.

Od sv. Andraža v Slov. gor. (Smrtna kosa). Umrl je po noči od dne 20. do 21. novembra gospod Fran Zdravec, tukajšnji nadučitelj vsled kapi, še le v 29. letu svoje dobe. Bil je vrl učitelj, veren mož, dober oče in soprog a v družbi bil je prijeten sodrug, da se ja vsakemu prikupil. Prerano je zapustil gospo soprogo z dvema hčerkičama. Vsa fara žaluje za njim, posebno ga pa pogreša šolska mladina, kateri je bil pravi oče. Globoko v sree je segal vsakemu britki jok otročičev, ki so prihajali v šolo in so iznenadeni našli svojega ljubelega učitelja že na mrtvaškem odru. V nedeljo dne 22. novembra se je zbrala ogromna množica ljudstva, da spremlje svojega nepozabnega gospoda učitelja do groba. Bilo je pri pogrebu tudi okoli 30 gospodov učiteljev od blizu in daleč. Blaga tovariška ljubezen jih je privabila, da mu skažejo zadnjo čast. Od častite duhovčine, ki je bila pri pogrebu, se nam je poleg velezaslužnega domačega gospoda župnika tudi hvaležno spominjati častitih gospodov župnikov od sv. Lovrenca, od sv. Urbana in sv. Trojice ter vrlega gospoda kaplana od sv. Jurija na Ščavnici. Med mnogimi krasnimi venci, ki so kinčali rakev blagega pokojnika, videli smo tudi jednega od bralnega društva tukajšnjega, tega vrl podpredsednika je bil, jednega od krajnega šolskega sveta in jednega hvaležne šolske mladine. Med tužno godbo se je pomikal sprevod na pokopališče, kjer so ob grobu zapeli tovariši pokojniku zadnjo pesem v slovo. Njega sicer ni več, pa njegov blag spomin bo živel v srcih hvaležnih Svetandraževčanov, ki mu želé: „Naj v miru počiva!“

Iz Šmarijskega okraja. (Raznoterosti.) Une dni sem hodil skozi nek bližnji trg in videl neprijetno napako, ki je ni v drugih trgih. V Šmariji, Podčetrtnom itd. je zvonaj trga tablica: Skoz trg z bičem pokati je prepovedano. V tem trgu so pa vozniki pokali, kakor zunaj na paši, in še kakor nalašč, po 5 do desetkrat zaredoma. Skleпам pač iz vsega, kakor trg poznam, da bi marsikateri rad videl, ko bi se ta razvada odpravila, pa si ne upa reči. Mimogrede jaz omenim to, ne da bi hotel koga sramotiti, kajti kaka slaba navada in ta že le ni tolikanj huda, se najde povsod. Zdaj je griža nekoliko že ponehala, ali okoli vseh svetnikov je precej razsajala v Ponkovski, Kalobški in ob južni meji v Šentjurski fari ter je za vsem precej ljudi pomrlo. Bog nas je obvaruj! V 5. božji zapovedi je prepovedano ubijati, naglo in počasi. Počasi dela pa to pregreho, kdor sam živa ali pa drugim daja kaj škodljivega uživati. Hudo

škoduje na zdravji smrdljivi šnops. „Narodni krčmarji“, privzemite drugo še lepše ime, bo dite tudi: „krščanski krčmarji“ in iz krščanske ljubezni ne točite več te strupene gorečice! Pravični Bog Vam bo vašo ljubezen in poštenost po drugi strani poplačal.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Od veselja do žalosti je le ena stopinja. V zadnjem našem listu smo poročali o veseli ženitvi na cesarskem dvoru, dnes pa poročamo o žalostnem pogrebu na istem dvoru. Nadvojvoda Henrik in njegova žena sta bila prišla iz Bolzana na Dunaj k poroki nadvojvodinje Lujize, a k malu sta oba zbolela ter je nadvojvodina žena umrla že v nedeljo, nadvojvoda pa je umrl v ponedeljek v jutru. Na dovoljenje svitlega cesarja prepeljejo trupli v Bolzan na Tirolih. — V državnem zboru je spominjal predsednik dr. Smolka smrti nadvojvode Henrika in izrekel potem tudi svitlemu cesarju sožalje drž. zbora. — V delegacijah so svoje posvetovanje že dognali in bode že dnes sklep obéh. V vseh rečeh ste bili obe edini in zato jima je šlo delo naglo. — Da bi v decembru se sešli deželni zbori in bi posebej še štajarski imel od dne 28. decembra naprej zborovanje, tako se je bilo reklo, toda sedaj se poroča, da se snidejo dež. zbori še sploh le koncem januarija. Vlada ne zaupa veliko na te deželne zборе, izlasti bode v českem dež. zboru brž huda vojska. — Slabo skrbi koroška vlada za to, da imajo na ljudskih šolah take in toliko učiteljev, kakor jih je kje treba. Tako je v šoli na Bistrici v Rožni dolini 109 otrok in troje učiteljev, na šoli v Žabnicah pa je 159 otrok in eden učitelj. Ali vam je pa to posebna skrb za slovenske otroke! — Mestna hranilnica v Ljubljani se razvija lepo, do 200.000 fl. se vloži v vsacem meseci va-njo. — Šulverein ima tudi na Kranjskem nekaj podružnic, toda ne godi se jim nič kaj dobro, kajti težko je dobiti mož za njih odbor ter se vsak, izlasti trgovec boji zamere pri slov. ljudstvu. Dobro, naj jih postane tudi pri nas strah, ne maramo, če tudi nosi kateri izmed njih naslov doktorja! — Politično društvo „Sloga“ v Gorici ugovarja zoper zahtevanje mestnega župana, naj se na ljudskih šolah poučuje le v laškem jeziku, nasproti temu pa tirja „Sloga“, naj se ustanovi v mestu čisto slov. šola. — Okoličanje Trsta so iz večine vsi vrli Slovenci, ali veliko jim prizadevlje laška gospôda iz mesta, vendar pa se držijo slov. možje trdno, so pravi korenjaki. — Laški vinski trgovci v Trstu, na Reki in v Pulji nočejo kupiti več vina od slov. kmetov v Istri in to zavoljo tega, ker kmetje niso marali lahona za svojega poslanca. No kmetje pa ga prodajo sedaj koj krčmarjem in